

IN MEMORIAM

ALEKSANDRAS JACIKEVIČIUS 1922–1999

1999 metų gruodžio 16 dieną Lietuvos psichologų bendruomenę ištiko skaudi netektis – mirė Klaipėdos universiteto Psichologijos katedros profesorius habilituotas socialinių mokslų daktaras Aleksandras Jacikevičius.

Profesorius gimė 1922 m. spalio 8 d. Barsukinėje, netoli Tauragės. 1947 m. baigė Tauragės gimnaziją, 1951 m. – Vilniaus pedagoginį institutą, psichologijos ir logikos specialybę. Nuo to laiko savo profesinę veiklą susiejo su psichologijos mokslu. 1951–1971 metais dirbo Šiaulių pedagoginiame institute, kur dėstė įvairius kursus bei daugiau nei 15 metų vadovavo Psichologijos ir defektologijos katedrai.

1960 m. A. Jacikevičius apgynė psichologijos daktaro disertaciją, o 1970 m. už darbą „Daugiakalbystės psichologija“ jam suteiktas habilituoto psichologijos daktaro laipsnis. Lietuvos mokslo istorijoje jis visuomet bus minimas kaip pirmasis psichologijos habilitacinio darbo autorius.

Nuo 1971 m. profesorius A. Jacikevičius dirbo Lietuvos konservatorijos Klaipėdos fakultetuose. Čia jis aktyviai prisidėjo prie psichologijos mokslo plėtojimo Lietuvoje: parengė ir 1979 m. išleido pirmąjį originalų lietuvišką socialinės psichologijos vadovėlį, buvo vienas iš pagrindinių bendrosios psichologijos vadovėlių

Lietuvos aukštosioms mokykloms, išleistų 1980 ir 1986 m., autorių.

Tvirtų patriotinių nuostatų profesorius entuziastingai sutiko Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Labai svarbiu Lietuvai įvykiu laikė ir Klaipėdos universiteto įkūrimą, pakylėtai vertino jo perspektyvas, aktyviai dalyvavo jį steigiant.

A. Jacikevičius buvo vienas iš Psichologijos katedros įkūrimo Klaipėdos universitete iniciatorių, dirbo pirmuoju jos vedėju. Profesorius daug prisidėjo, kad psichologijos ir edukologijos doktorantūros taptų pirmosiomis doktorantūros lygio studijų kryptimis jauname Klaipėdos universitete. Jungtinei Vytauto Didžiojo ir Klaipėdos universiteto psichologijos krypties doktorantūros komisijai jis vadovavo nuo jos suformavimo iki pat mirties. Mokslinę ir metodinę veiklą profesorius laikė prioritetine aukštosios mokyklos pedagogo veiklos dalimi. Tai liudija ir pastarajame dešimtmetyje atlikti jo darbai – išleistos knygos „Siela. Mokslas. Gyvensena“, „Žmonių grupių (socialinė) psichologija“, publikuota keliolika straipsnių moksliniuose leidiniuose. Rankraštyje liko nebaigta knyga apie kūrybos psichologiją.

Profesorius A. Jacikevičius pasižymėjo principinga pagarba savo profesinei veiklai, oria

vyriška laikysena sunkių ir nepalankių gyvenimo situacijų akivaizdoje. Net kamuojamas ligos, neprašė nei palengvinto tarnybinio krūvio, nei kokių nors privilegijų.

Profesoriaus kolegos, bendradarbiai, studentai prisimins jį kaip disciplinuoto mąsty-

mo mokslininką, tvirto charakterio, drąsų ir talentingą žmogų, kuris mylėjo gyvenimą, laisvę, tiesą, žavėjosi ir kitus žavėjo optimizmu, išmintimi, gerbė ir palaikė kūrybiškumą, kaip esmingiausią asmenybės bruožą.

Klaipėdos universiteto Psichologijos katedra